

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaki

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

Esitysluonnoksessa ei ole erityisiä säännöksiä maailmanperintökohteiden suojelusta. Maailmanperintökohteet tulee huomioida niille kohdistettavilla erityissäännöksillä, jotta varmistutaan niiden arvojen säilymisestä.

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

-

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

-

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

Maakuntakaavojen ehdotusvaiheen viranomaislausuntokierros esitetään poistettavaksi (s. 52). Muutos heikentäisi lausunnonantajien mahdollisuutta ohjata maakuntakaavan valmistelua oman toimialansa näkökulmasta, eikä ole siksi puollettavissa.

Maakuntakaavassa ja yleiskaavassa voitaisiin esitysluonnoksen mukaan osoittaa määräaikaista suojelumääräyksiä (s. 92, s. 102). Kulttuuriympäristöön liittyvien suojelumääräysten tavoitteena on säilyttää yhteistä kulttuuriperintöä mahdollisimman pitkälle tulevaisuuteen, joten kulttuuriympäristöä koskevien suojelumääräysten ei tule olla määräaikaisia.

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

Yleiskaavan sisältövaatimuksissa (34§) on mainittu rakennetun ympäristön, maiseman sekä luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen vaaliminen. Sisältövaatimuksiin tulee lisätä myös arkeologisen kulttuuriperinnön vaaliminen.

Maakuntakaavassa ja yleiskaavassa voitaisiin esitysluonnoksen mukaan osoittaa määräaikaista suojelumääräyksiä (s. 92, s. 102). Kulttuuriympäristöön liittyvien suojelumääräysten tavoitteena on säilyttää yhteistä kulttuuriperintöä mahdollisimman pitkälle tulevaisuuteen, joten kulttuuriympäristöä koskevien suojelumääräysten ei tule olla määräaikaista.

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

Asemakaavan sisältövaatimuksissa (50§) tulee huomioida myös maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön vaaliminen.

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

Aurinkovoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityisiin sisältövaatimuksiin (71 §) tulee lisätä, että aurinkovoimarakentamista ei osoiteta kulttuuriympäristön arvoja heikentäen.

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

87 §, 88 §, 89 §: Tekstin muotoilussa tulee varmistaa, että lausunnot pyydetään museoviranomaisten keskinäisen työnjaon mukaisesti myös Museovirastolta tai alueellisilta vastuumuseoilta.

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

-

Koemmentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksiantoa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

114 § merkitsisi poikkeusta kuntalain mukaiseen kunnallisvalitusta koskevaan pääsääntöön. Säännöksen mukaan valitusoikeus sellaisesta asemakaavasta, joka laadittaisiin voimassa olevan yleiskaavan alueelle yleiskaavan ohjausvaikutuksesta poikkeamatta, olisi niillä, joiden oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Valitusoikeutta ei siis olisi kunnan jäsenillä, vaan ainoastaan asianosaisilla. Ongelmallisena tässä voi nähdä vaikeuden määritellä, ketkä ovat asianosaisia, samoin kuin sen, että valitusoikeuden kaventaminen kaventaa kulttuuriympäristötoimijoiden vaikuttamismahdollisuuksia.

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksiantoa j voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

-

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislaki)

-

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

Rakentamislain 46 §:ään ehdotettu kymmenen hehtaarin raja on kulttuuriympäristön kannalta hyvä lisä. Tällöin nykyistä suurempi osa aurinkovoimahankkeista edellyttäisi kaavoitusta, jolloin vaikutusten arvioinnit ja kuulemiset olisivat kattavammat kuin suunnittelutarveratkaisuhakemusten käsittelyssä.

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Rautjoki Ville-Matti

Turun kaupunki - Lausuntopyyntö lähetetty Turun museokeskukselle ->

1.1.2025 lähtien toimijana Turun kaupunginmuseo